

Keskusvaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimeäminen valtuuston toimikaudeksi 1.6.2025 - 31.5.2029

Kaupunginhallitus 03.06.2025 § 95
111/00.00.01/2025

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Jotta kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet edustaisivat edellisissä kunnallisvaaleissa esiintyneitä äänestäjäryhmiä, se yleensä edellyttää, että kukin jäsen ja varajäsen edustaa eri äänestäjäryhmää. Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, keskusvaalilautakunta ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa. Kunnallisvaaleissa 2025 Kannuksessa ehdokkaita asettivat SDP, Kristillisdemokraatit, Perussuomalaiset, Keskusta, Kokoomus, Vasemmistoliitto sekä Kannuksen sitoutumattomat.

Jäsenistä valtuuston on määrättävä yksi puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan samassa vaalitoimituksessa noudattaen kuntalaissa säädettyä menettelyä.

Varajäseniä ei valita henkilökohtaisina. Tästä johtuen jäsenet ja varajäsenet tulee valita eri vaalitoimituksissa.

Kuntalaissa säädellään henkilön vaalikelpoisuutta eli edellytyksiä, jotka henkilön on täytettävä, jotta hänet voidaan valita kunnan luottamustoimeen.

Yleisestä vaalikelpoisuudesta säädetään kuntalain 71 §:ssä.

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

1. jonka kotikunta kyseinen kunta on,
2. jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen suoritetaan,
3. jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi

Erityisestä vaalikelpoisuudesta, eli toimielinkohtaisista vaalikelpoisuuden rajoituksista, säädetään kuntalain 72 - 77 §:ssä.

Vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon.

Vaalikelpoisuudesta valtuustoon säädetään kuntalain

72 §:ssä. Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

1. valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä,
2. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä,
3. kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2. kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön,
4. kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Vaalikelpoisuudesta lautakuntaan säädetään kuntalain 74 §:ssä.

Vaalikelpoinen lautakuntaan ei ole:

1. asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö,
2. henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa,
3. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasaarvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Puheenjohtajistoa vaatimus ei koske.

Keskusvaalilautakunnassa sekä varsinaisina jäseninä että varajäseninä tulee siis olla sekä naisia että miehiä vähintään 40 % eli kaksi.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se

1. suorittaa keskusvaalilautakunnan viiden (5) jäsenen ja varajäsenten (tarpeellinen määrä) vaalin valtuuston toimikaudeksi 1.6.2025 – 31.5.2029,
2. nimeää valituista keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valtuuston toimikaudeksi 1.6.2025 – 31.5.2029, sekä

3. päättää, että varajäsenet kutsutaan tilalle siinä järjestyksessä kuin heidät on merkitty valintaluetteloon.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.